

v ravni potezi med Celovcem ino Beljakom, poleg njega so najvažnije ceste in tudi železnica, po njem se vozijo parniki, in obdajajo ga obljudeni kraji, bogati na premogu in šoti, zato je to jezero za národno gospodarstvo na Koroškem zeló zanimivo.

(Dalja prik.)

P a š n i k.

Učitelj, napreduj z duhom časa! So, žalibog, nekteri učitelji, ki ne berejo drugega, kakor z učenci vred šolske knjige. Pri vsem tem pa se prav dobro počutijo, in živé prav zadovoljno. Res je, sej je tudi kert zadovoljen v svoji tamnici, če ima le dovolj červičev za hrano. — Habeant sibi!

„Kedaj bom pa bral, in kaj bom bral?“ bo rekel marsikdo naših ljubih tovaršev. Ljubi moj! Vedi, da tako govore dan danes le tisti, kateri so že na pol od tega sveta odločeni, pa tudi za unega še niso pripravljene. Dan danes človek ne sme rok križem imeti. Mi živemo v času, v katerem ne smemo uživati samo njegovih vnanjih nižjih koristi, temuč moramo tudi skerbeti, da nam čas ne uide brez prave dušne hrane. Človek je že tak, da vedno rad toži, kako slabi so časi, on sam pa ni kar nič boljši. In če vsak le toži in zdihuje, ne poboljša se pa nobeden, ne more biti drugače. Vse pa, karkoli pri drugih ljudeh zavira boljše čase, jih dvakrat huji zavira pri nas učiteljih. Ako učitelj ne napreduje s pravim duhom časa, je ravno on prava podoba zaostanega, puhlega časa. Da pa učitelj z časom dobro napreduje, ni dovolj, da le toliko zvé, kakor mu drugi — morda še nevedniži — povedó. On mora sam brati prave časopise, dobre šolske in druge resnicoljubne liste in vse boljše nove knjige, ki zadevajo šolstvo. Kdor rad bere, si tudi to preskerbi, akoravno nima sam denarjev. Tudi časa pridnemu učitelju ne manjka za branje. Perva pogoja pri vsaki reči je le ta, če je komu res to pa uno pri sercu, in če ima resnično voljo za to, ali ne; ako je volja, je naj več vse.

Šolsko blagó.

Kako se učencem dopové, kaj je pazljivost. Učitelj govori v šoli, pa na enkrat prestane, oberne uho k oknu, ki je nad vertom, in poslušá.

Učenci vprašajo: Kaj je?

Učitelj: Poslušajte!

Učenci (so tihi in poslušajo, pa vsi iz enega gerla pravijo): Joj, lastovka gostoli! (Ta je bila prva, ki je prišla spomladi v ta kraj.)

Učitelj: Pst!

(Vsi učenci so tihi kakor miš, in poslušajo, dokler lastovka sama ne prejenja gостоletu.) Potem govori učitelj: Kaj smo sedaj delali?

Učenci: Lastovko smo poslušali.

Učitelj: Ali je kdo iz med vas sedaj na kaj drugega mislil, kakor na lastovko?

Učenci: Ne!

Učitelj: Na koga smo obračali vse svoje misli?

Učenci: Na lastovko.

Učitelj: Dobro! Mi smo sedaj vse druge misli zaterli! da smo mislili in pazili samo na lastovko in njeno petje. Ali veste, kako se pravi z eno besedo temu, kar je naša duša sedaj le delala?

Eden iz med učencev: Pazljivi smo bili.

Učitelj: Naša duša lahko na kaj pazi, je pazljiva ali pazna, to je: ona lahko, kedar hoče, misli samo na eno in tisto reč, na katero ravno hoče misliti in ima veselje do nje. Ta dušna moč se imenuje pazljivost ali paznost. Kedaj ste vi v šoli pazljivi?

Stavki za lep opisne zglede. Lenuh je še le zvečer priden. Kdor hoče vsem vstreči, mora zgodaj vstajati. Starost se mora spoštovati, mladost pa zavračevati. Začetek in konec nista vselej enaka. Delo ima grenke korenine, pa sladko sadje. Kjer delavnost pred hišo čuje, revščina ne more notri. Bolji je dvakrat prašati, kakor enkrat zaiti. V vinu in v žganju se jih več utopi, kakor v vodi. Dobra pot ni zavita. Podarjenemu konju se ne gleda na zobe. Samorasla zel se ne baha. S tujo roko kače loviti je nevarniše kot s svojo. Dobro serce ne gleda ovinkov. Tički se obirajo, otroci naj se umivajo! Vari se, da te nevednost na tla ne potlači! Nabiraj si živeža v mladosti, da ne boš stradal v starosti!

Koristne reči.

Gozdna drevesa.

Naj koristnejša gozdna drevesa so:

M e c e s e n (*Abies Larix*) ima iz med vseh gozdnih dreves naj boljši les, ki je naj bolj pripraven za tesarska dela. Mecesnov les je zelo smolnat, in ravno zavoljo tega je tako terpežen, ker mu ne škoduje ne mokrota, ne suhota; zato ga rabijo za okvirje pri oknih in sploh za take reči, ki so na zraku in na mokroti. Tudi podobarji imajo radi mecesnov les, zato, ker ga červ ne jé.

Černi bor (*pinus laricis*) ima tudi prav veliko smole v sebi, zato ga imajo raji zavoljo smole, kakor pa zavoljo lesa.